

Program profilaktyki
XLIV Liceum Ogólnokształcącego
im. Antoniego Dobiszewskiego w Warszawie

Spis treści

I. Wprowadzenie

II. Podstawy prawne działań profilaktycznych podejmowanych w szkole

III. Diagnoza obszarów problemowych

IV. Profilaktyka w szkole

V. Cele i zadania szkolnej profilaktyki

1. Cele
2. Treści programowe
3. Metody pracy
4. Przewidywane efekty podjętych działań profilaktycznych
5. Sposoby ewaluacji

VI. Plan działań profilaktycznych

VII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA DLA NAUCZCIELI W XLIV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. A. DOBISZEWSKIEGO W WARSZAWIE W SYTUACJACH ZAGROŻENIA MŁODZIEŻY PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ ORAZ W PRZYPADKU ZAGROŻENIA JEJ ZDROWIA LUB/I ŻYCIA

- Procedura postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia młodzieży

1. Wstęp
2. Cele
3. Działania interwencyjne
4. Metody współpracy z policją;

- **Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia ucznia na terenie szkoły;**
- **Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji;**
- **Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków;**
- **Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że na terenie szkoły znajduje się substancja przypominająca wyglądem narkotyk;**
- **Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że na terenie szkoły znajduje się uczeń posiadający substancję przypominającą narkotyki;**
- **Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym wobec uczniów z dużą absencją;**
- **Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku palenia przez ucznia papierosów na terenie liceum.**

I. Wprowadzenie

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo- profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznawania pierwszych prób podejmowania ryzykownych zachowań.

Szkolny program profilaktyki obejmuje profilaktykę pierwszorzędowną skoordynowaną z działaniami wychowawczymi. Obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Program jest opracowany na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły i dotyczy części aspektów szkolnego programu wychowawczego między innymi działań prozdrowotnych, współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przeprowadzone badania oraz liczne obserwacje młodzieży wskazują, że wzrasta liczba młodych ludzi podejmujących rozmaite zachowania ryzykowne. Niosą one ryzyko negatywnych konsekwencji zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego jednostki, jak i dla jej otoczenia społecznego. Do najczęstszych zachowań ryzykownych podejmowanych przez młodzież możemy zaliczyć: palenie tytoniu, używanie alkoholu, próbowanie środków psychoaktywnych oraz wczesną aktywność seksualną. Bardzo częstą przyczyną tych zaburzeń jest niewydolność wychowawcza i ekonomiczna rodzin, rozpad tradycyjnych więzi emocjonalnych, słaba odporność psychiczna młodzieży i dorosłych. Wzrost liczby zachowań patologicznych wśród młodzieży jest ściśle związany z patologizacją życia społecznego.

Zmiana stylu życia zwiększanie dostępności wszystkich środków uzależniających, reklamy piwa i papierosów zachęcają do ich używania. Picie alkoholu staje się już nie tylko sposobem spędzania czasu wolnego, ale często normą grupową. Przyczyn tego zjawiska należy szukać w trudnej sytuacji społeczno- ekonomicznej kraju, przemianach kulturowych, frustracjach i napięciach społecznych. Sięganie przez młodzież po różnego rodzaju używki wynika również z niskiego poczucia własnej wartości, z braku umiejętności radzenia sobie z frustracją i stresem, nie umiejętności przyjęcia postawy asertywnej w sytuacji nacisku ze strony rówieśników.

Obecnie coraz częściej obserwuje się zachowania młodzieży określane jako agresywne. Młodzi ludzie nie radzą sobie z trudnościami dzisiejszego świata nie umiemy kierować własnym rozwojem, potrzebne im są wzory zachowań, ideały, do których mogliby dążyć. Niepokoi narastająca agresja, wulgarny język, sposób bycia, lekceważenie starszych. Przyczyną mogą być frustracje spowodowane niezaspokajaniem potrzeb dziecka w rodzinie, odrzucenie w grupie rówieśniczej, złe wzorce wychowawcze, niepowodzenia szkolne, gry komputerowe i filmy pełne przemocy.

Kolejnym problemem społecznym, który dotarł do szkół są narkotyki. Obecnie narkomania stała się jednym z większych zagrożeń dla młodych ludzi. Młodzież sięga po narkotyki zarówno ta z środowiska biednych jak i bogatych, przede wszystkim z ciekawości chęci przeżycia czegoś niecodziennego, jak również aby zapomnieć o problemach.

Częściej przyczyną brania jest moda, pewien lansowany przez media styl bycia. Obecnie w Polsce narkomania jest zjawiskiem stałym nie dającym się całkowicie wyeliminować, można jedynie ograniczyć i łagodzić jej skutki. Przyczyn tego zjawiska możemy dopatrywać się w transformacji ustrojowej, w poczuciu utraty kontroli nad własnym życiem, braku autorytetów i rozpadanie więzi rodzinnych.

Liczne obserwacje oraz badania dowodzą, że w ostatnich latach znacznie obniżył się wiek inicjacji seksualnej. Luźny styl życia, kryzys wartości moralnych znacząco wpływa na zachowania seksualne młodzieży. Konsekwencją tego jest fakt, iż nieletnie dziewczęta coraz częściej zostają matkami. Dlatego, też podobnie jak w przypadku innych zachowań ryzykownych efektywność podejmowanych działań w stosunku do młodzieży zależy w znacznym stopniu od możliwości włączenia do profilaktyki również rodziców.

Założeniem szkolnego programu profilaktyki jest wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę na temat zdrowego rozwoju, stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły i monitorowanie skuteczności podjętych działań.

II. Podstawy prawne działań profilaktycznych podejmowanych w szkole

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawie nieletnich (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
 - (Dz. U. Nr 111, poz. 535).
 - Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.).
 - Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomani
 - (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198).
 - Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. Nr 51, poz.458).

Powyższe rozporządzenie działalność edukacyjną szkoły określa min. przez: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226). §9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem stanowi, że „Szkoły i placówki podejmują

działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i Policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci lub młodzież używają, posiadają lub rozprawdzają środki lub substancje, o których mowa w §1 cyt. rozporządzenia (środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze).

§10 ww. rozporządzenia określa, że szkoły i placówki opracowują, zgodnie ze statutem, strategię działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, która uwzględnia m. in. procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz sposób współdziałania pracowników szkoły ze służbą zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawie nieletnich (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 ze zm.). Przepisy ustawy o postępowaniu w sprawie nieletnich art. 1 §1 określają, w stosunku do kogo i w jakim zakresie można je stosować. I tak:

1. W zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji - w stosunku do osób, które nie ukończyły lat 18 (nie określono dolnej granicy wieku).

2. W zakresie postępowania w sprawach o czyny karalne - w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale nie ukończyły lat 17.

3. W zakresie wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych - w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby lat 21. W art. 1 określono, że „nieletni” to osoba, o której mowa w §1, natomiast „czyn karalny” to czyn zabroniony przez ustawę jako: Przesłępstwo (czyn człowieka zabroniony pod groźbą kary, która określa jego znamiona, zawiniony i szkodliwy społecznie w stopniu wyższym, niż znikomy) lub przestępstwo skarbowe. Wykroczenia określone w 11 artykułach Kodeksu Wykroczeń:

- zakłócenie wybrykami spokoju lub porządku publicznego (art.51 K.W.);
- znęcanie się nad zwierzętami (art.62 K.W.);
- niszczenie i uszkodzanie znaków umieszczonych przez organ państwowy (art. 69 K.W.);
- uszkodzanie znaków lub urządzeń zapobiegających niebezpieczeństwu (art. 74 K.W.);
- rzucanie kamieniami w pojazd będący w ruchu (art. 76 K.W);
- samowolna zmiana znaków lub sygnałów drogowych (art. 85 K.W.);
- prowadzeniu pojazdu przez osobę po użyciu alkoholu (art. 87 K.W.);
- kradzież lub przywłaszczenie mienia do określonej wartości (nie przekracza 250 złotych)
 - (art. 119 K.W.);
 - paserstwo mienia o określonej wartości (art. 122 K.W.);

- niszczenie lub uszkodzenie mienia, jeśli szkoda dotyczy ustalonej w Kodeksie Wykroczeń kwoty (nie przekracza 250 złotych) (art. 124 K.W.);
- spekulacja biletami wstępu (art. 133 K.W.);
- utrudnienie korzystania z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego (art. 143 K.W.). Odpowiedzialność za pozostałe wykroczenia może nastąpić tylko w sytuacji przypisania nieletniemu przejawu demoralizacji.

III. Diagnoza obszarów problemowych

Zdaniem rodziców młodzież sięga po środki uzależniające na dyskotekach. Wśród nauczycieli najsilniej akcentowanym zachowaniem problemowym na terenie szkoły jest wagarowanie i używanie wulgaryzmów.

Występujące problemy w szkole są odzwierciedleniem przemian zachodzących w naszym społeczeństwie. Dlatego szkoła powinna wspierać w dążeniu do osiągnięcia życiowych celów. Powinna dostrzegać trudności i problemy uczniów oraz pomagać w ich rozwiązaniu. Ponadto efektywność podejmowanych działań w stosunku do młodzieży zależy w znacznym stopniu będzie od możliwości włączenia się rodziców, ponieważ są oni pierwszymi wychowawcami w tym zakresie przekazując wartości i własne poglądy. Szkoła natomiast powinna spełniać rolę wspierającą, konstruując programy edukacyjne dla rodziców celem uzupełnienia wiedzy i uzyskania potrzebnych umiejętności.

IV. Profilaktyka w szkole

Szkolny program profilaktyki adresowany do uczniów, nauczycieli i rodziców jest zgodny z:

- Statutem Szkoły
- Szkolnym Programem Wychowawczym
- Regulaminem Szkoły

W szkole prowadzona będzie profilaktyka pierwszorzędowa i drugorzędowa:

- Profilaktyka pierwszorzędowa będzie skierowana do wszystkich uczniów i rodziców. Jej celem jest promocja zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji. Działaniom prewencyjnym objęci zostaną uczniowie z grup niskiego ryzyka. realizatorami tych działań będą wszyscy nauczyciele wspierani przez specjalistów

- Profilaktyka drugorzędowa skierowana będzie do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest umożliwienie wycofania się z ryzykownych zachowań. Pomoc uczniom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów, wspieranie tych osób w sytuacjach trudnych. Pomoc będzie organizowana przez pedagoga i psychologa szkolnego, poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

W ramach programu podjęte zostaną: - działania informacyjne - działania edukacyjne - działania integracyjne - działania wdrażające określone umiejętności - działania interwencyjne

Opracowana została również procedura postępowania nauczycieli w sytuacjach związanych z zagrożeniem zdrowia i/lub życia uczniów oraz niewłaściwymi zachowaniami młodzieży i interwencji policji. Program jest otwarty i może ulegać modyfikacji, wiąże się z problematyką poszczególnych przedmiotów, godzin wychowawczych i umożliwia wykorzystanie innych programów profilaktycznych realizowanych przez osoby kompetentne i właściwie przeszkolone. Jest uzupełnieniem programu wychowawczego szkoły i ukierunkowany jest na wszechstronny rozwój ucznia poprzez:

- kształtowanie właściwej postawy ucznia,
- poznawanie i przestrzeganie norm społecznych,
- budowanie postaw życzliwości i miłości, - przeciwdziałanie agresji i przemocy,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią.

1. Realizatorzy działań profilaktycznych:

- Dyrektor/ Wicedyrektor szkoły, jako realizator działań profilaktycznych:

a) dba o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych

b) finansuje, monitoruje pracę wychowawców klas i pedagoga szkolnego,

c) wyznacza odpowiedzialnych za realizację.

- Pedagog i psycholog szkolny:

a) podejmują działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające ze szkolnego programu wychowawczego i szkolnego programu profilaktyki w stosunku do uczniów i rodziców z udziałem nauczycieli,

b) interwenują w sytuacji trudnej wychowawczo, patologicznej.

- Nauczyciel – wychowawca

a) doskonalili swoje kwalifikacje i zdobywa nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych,

b) realizuje zadania we współpracy z rodzicami,

c) dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie,

d) jest wzorem konstruktywnych zachowań.

- Rodzice aktywnie współpracują ze szkołą

a) korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga szkolnego,

b) biorą udział w tworzeniu i ewaluacji szkolnego programu profilaktyki.

- Szkoła współpracuje w zakresie realizacji działań profilaktycznych z:

- Poradnią Pedagogiczną
- Psychologiczną,
- Policją i Strażą Miejską,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej,

- Kuratorem Sądowym d/s Rodzinnych i Nieletnich,
- Poradnią Uzależnień,
- specjalistycznymi placówkami pomocy psychologicznej.

V. Cele i zadania szkolnej profilaktyki

1. Cele:

1.1 Zapobieganie i zmniejszanie szkód występujących w życiu młodych ludzi w związku z sięganiem przez nich po substancje uzależniające - ochrona młodego człowieka przed zagrożeniami - reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy - dostarczenie wiedzy o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, palenia papierosów i stosowania środków odurzających.

1.2 Ograniczenie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży jak: wagary, agresja i przemoc, wyłudzenie, wykroczenia przeciw prawu, przedwczesna inicjacja seksualna - pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych - rozwijanie możliwości podejmowania działań alternatywnych poprzez zaangażowanie uczniów w działalność pozytywną - redukcja agresywnych zachowań w grupie rówieśniczej - umożliwienie uczniom udziału w zajęciach specjalistycznych, socjoterapeutycznych, psychoedukacyjnych - popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

1.3 Kształtowanie osobowości ucznia w taki sposób aby prawidłowo funkcjonował w środowisku szkolnym i pozaszkolnym - budowanie poczucia własnej wartości i zachowań asertywnych - kształcenie umiejętności komunikacji interpersonalnej - wychowanie do wartości i podejmowania odpowiedzialnych decyzji - zaspokojenie potrzeb psychospołecznych ucznia.

1.4 Wypracowanie właściwych form współpracy z rodzicami w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży: - pedagogizacja rodziców - porady, konsultacje i zajęcia psychoedukacyjne - informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej - zaangażowanie rodziców w życie szkoły.

1.5 Promocja zdrowia i rozwijanie zdolności do prowadzenia zdrowego życia młodzieży w działaniach wychowawczych, profilaktycznych i interwencyjnych - zapewnienie wymiany informacji pomiędzy pracownikami szkoły - doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży.

2. Treści programu będą realizowane podczas: - lekcji - godzin wychowawczych - zajęć z pedagogiem i psychologiem szkolnym - zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów - zajęć pozalekcyjnych - konkursów - wycieczek, biwaków szkolnych.
3. Metody pracy: - pogadanki - dyskusja - burza mózgów - wykłady - warsztaty dla nauczycieli i rodziców - treningi - zajęcia terapeutyczne - gry i zabawy psychologiczne.

4. Przewidywane efekty podjętych działań profilaktycznych W wyniku realizacji programu profilaktycznego uczeń: - uzyskuje pomoc pedagogiczno- psychologiczną, - uświadamia sobie zagrożenia i potrafi im się przeciwstawić - identyfikuje się ze środowiskiem szkolnym i dostrzega korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia - osiąga dojrzałą osobowość psychospołeczną - nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki - występuje niski wskaźnik uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne - rodzice chętnie uczęszczają w oferowanych im programach, warsztatach.
5. Sposoby ewaluacji - obserwacja zachowań - analiza ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, nauczycieli, rodziców - sondaże wśród rodziców i uczniów - rozmowy z uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły, - analiza dokumentów (plan pracy wychowawcy, konspekty lekcji, dzienniki).

VI. Plan działań profilaktycznych

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
Poznanie systemu rodzinnego i środowiska w którym przebywa uczeń	<ul style="list-style-type: none"> - Ankieta diagnozująca - Sporządzenie listy uczniów wymagających pomocy - Rozmowy z uczniami - Rozmowy z rodzicami - Wywiady środowiskowe - Współpraca z OPS 	<p>Pedagog i psycholog szkolny</p> <p>Wychowawcy klas</p>	IX- X
Budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich, zapobieganie agresji, mobingowi itp	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkanie klas pierwszych z pedagogiem - Zajęcia integrujące w klasie - Gry i zabawy psychologiczne - Wycieczki, rajdy, ogniska i biwaki - Zajęcia z komunikacji interpersonalnej 	<p>Wychowawca</p> <p>Pedagog i psycholog szkolny</p>	Zgodnie z planem wychowawczym i programem imprez szkolnych

<p>Zapoznanie uczniów z zasadami dobrego zachowania i kulturalnego odnoszenia się do siebie oraz eliminowanie wulgaryzmów i dewastacji mienia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ustalenie zasad zachowania ucznia - Zajęcia edukacyjno - informacyjne w ramach godzin wychowawczych - Spotkania z przedstawicielami policji - Współpraca z samorządem szkolnym 	<p>Wychowawca</p> <p>Pedagog i psycholog szkolny</p> <p>Specjalista do spraw nieletnich i patologii</p>	<p>Według planu</p>
<p>Dbłość o wysoką frekwencję i dyscyplinę</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sprawdzanie nieobecności na każdej lekcji - Rozliczenie opuszczonych godzin lekcyjnych - Prowadzenie ciekawych lekcji metodami aktywizującymi - Spotkania informacyjne z rodzicami i sposoby kontaktów - Punktualne zaczynanie i kończenie lekcji 	<p>Wszyscy nauczyciele</p>	<p>Cały rok, zgodnie z planem wywiadówek oraz w razie potrzeby</p>
<p>Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych typu: palenie tytoniu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja programu antynikotynowego - Akcja plakatowa Materiały udostępnione przez SANEPID - Filmy edukacyjne - Spotkanie ze specjalistą - Wykonanie gazetki tematycznej 	<p>Pedagog i psycholog szkolny</p> <p>Służba zdrowia</p> <p>Wychowawca Dyżurni nauczyciele</p>	<p>Według planu</p>

<p>Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych typu: używanie alkoholu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ankieta diagnozująca - Realizacja tematyki antyalkoholowej na godzinach wychowawczych - Sukcesywne wdrażanie profesjonalnych programów profilaktycznych - Zajęcia z asertywności-Filmy edukacyjne - Spektakle profilaktyczne - Procedury postępowania 	<p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog i psycholog szkolny</p> <p>Służba zdrowia</p> <p>Policja</p>	<p>W ciągu roku szkolnego</p>
<p>Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych typu: używanie środków psychoaktywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ankieta diagnozująca Zajęcia warsztatowe - Filmy edukacyjne i spektakle - Współpraca z Poradnią Uzależnień - Redagowanie broszur i ulotek informacyjnych - Zapoznanie rodziców z możliwościami leczenia młodzieży - Postępowanie według procedury 	<p>Pedagog i psycholog szkolny</p> <p>Wychowawcy Służba zdrowia</p> <p>Zaproszeni specjaliści</p>	<p>W ciągu całego roku</p>

<p>Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych typu: wczesna inicjacja seksualna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z lekarzem - Realizacja tematyki w ramach godzin wychowawczych i zajęć przygotowania do życia w rodzinie oraz na lekcjach biologii - Pomoc w rozwijaniu umiejętności psychospołecznych i kształtowaniu postaw prorodzinnych 	<p>Pedagog i psycholog szkolny</p> <p>Służba zdrowia</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele uczący</p>	<p>Według potrzeb</p>
<p>Propagowanie zdrowego stylu życia (bulimia, anoreksja, zdrowe żywienie, higiena i inne)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia integracyjne - Zajęcia pozalekcyjne wycieczki, rajdy - Zajęcia antystresowe - Turnieje między klasowe - Promowanie sportów zimowych - Koła zainteresowań - Zapewnienie możliwości alternatywnych form spędzania czasu wolnego 	<p>Wychowawca klasy</p> <p>Nauczyciele WF, biologii i inni</p> <p>Służba zdrowia</p>	<p>W ciągu roku szkolnego</p>

<p>Poszanowanie i tolerancja dla odmienności kultur zachowań i różnic między ludźmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Angażowanie niepełnosprawnych kolegów w życie szkoły - Pogadanki - Filmy edukacyjne - Akcja plakatowa 	<p>Wychowawca klas Pedagog szkolny</p>	<p>W ciągu roku</p>
<p>Współpraca z rodzicami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie rodziców z programem profilaktycznym Informowanie o dostępnych formach pomocy - Wymiana informacji - Wspólne organizowanie imprez szkolnych - Pedagogizacja rodziców - Zaangażowanie rodziców w poszukiwaniu konstruktywnych rozwiązań i środków zaradczych - Zorganizowanie spotkań warsztatowych z rodzicami na wybrane tematy 	<p>Pedagog i psycholog szkolny Wychowawcy Specjaliści</p>	<p>W ciągu całego roku szkolnego</p>
<p>Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie wychowania profilaktyki i interwencji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z przedstawicielami Rady -Szkoły - Indywidualne konsultacje - Wzajemna wymiana informacji 	<p>Dyrektor szkoły Wychowawca klasy Pedagog szkolny</p>	<p>W/g. potrzeb</p>

<p>Utworzenie grupy wsparcia dla uczniów nie radzących sobie w trudnych sytuacjach życiowych. Pomoc dzieciom nadpobudliwym mającym kłopoty w nauce i zachowaniu</p>	<p>- Zajęcia socjoterapeutyczne z młodzieżą mające na celu zdobycie umiejętności współdziałania w grupie, radzenia sobie w trudnych sytuacjach - Wspieranie rodziców w nawiązywaniu kontaktu z poradniami specjalistycznymi</p>	<p>Pedagog i psycholog szkolny</p>	<p>Raz w tygodniu w/g. potrzeb</p>
<p>Szkolenie się nauczycieli i pracowników w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych</p>	<p>- Konferencje - Warsztaty - Konsultacje metodyczne</p>	<p>Pracownicy szkoły</p>	<p>W/g potrzeb</p>

VII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA DLA NAUCZCIELI W XLIV LICEUM OGÓLNOKSZAŁCĄCYM IM. A. DOBISZEWSKIEGO W WARSZAWIE W SYTUACJACH ZAGROŻENIA MŁODZIEŻY PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJA ORAZ W PRZYPADKU ZAGROŻENIA JEJ ZDROWIA LUB/I ŻYCIA

1. Wstęp

Wśród różnorodnych przejawów demoralizacji za najbardziej niepokojące i zagrażające zdrowiu młodzieży uznaje się alkoholizm, narkomanię, wczesną inicjację seksualną, kradzieże, wagary oraz zachowania agresywne, które często ze sobą współistnieją. Wszystkie te czynniki mogą być przyczyną nawiązywania kontaktów z grupami przestępczymi a w dalszej kolejności popełniania przestępstw. Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego podejmowania stosowanych oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych a wobec uczniów niedostosowanych działań interwencyjnych. Właściwa adekwatna reakcja nauczyciela, pedagoga czy dyrektora oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji zwiększają skuteczność oddziaływań. Działania profilaktyczne w szkole

będą kierowane równoległe do młodzieży zagrożonej i niedostosowanej przy współpracy nauczycieli rodziców oraz policji.

2. Cele

- zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją
- ścisła współpraca szkoły z rodzicami i policją.

3. Działania interwencyjne

- Na terenie szkoły obowiązuje zakaz posiadania, sprzedawania i używania papierosów, alkoholu i narkotyków
 - Zakaz obowiązuje wszystkich uczniów w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych odbywających się w szkole i na terenie szkoły do niej należącym np. w trakcie imprez sportowych, dyskotek, itp.
 - W szkole prowadzone będą zajęcia w czasie których uczniowie i nauczyciele zapoznają się z ryzykiem używania środków uzależniających
 - Uczniowie, którzy eksperymentują ze środkami uzależniającymi bądź ich zachowanie narusza regulamin szkoły, muszą liczyć się z konsekwencjami określonymi w wewnętrznym regulaminie szkoły
 - Uczniowie, którzy sięgają po używki będą mieli obowiązek uczestnictwa w zajęciach psychoedukacyjnych prowadzonych w naszej szkole
 - Uczniowie i rodzice, którzy zwrócą się z problemem mogą liczyć na wsparcie i skierowanie do specjalistycznej poradni, gdzie uzyskają fachową pomoc
 - W sytuacjach kryzysowych podejmowana będzie interwencja zorientowana na pomoc uczniowi i rodzinie
 - Decyzje o podjęciu stosowanych działań interwencyjnych podejmuje dyrektor szkoły.
- ## 4. Metody współpracy szkoły z policją
- Stała współpraca i wymiana doświadczeń dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego w zakresie profilaktyki zagrożeń
 - Spotkania dyrektora, pedagoga i nauczycieli ze specjalistami ds. nieletnich i patologii
 - Spotkanie tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów na temat aspektów narkomanii
 - Udzielanie przez policję pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów, które zaistniały na terenie szkoły
 - Wzajemna wymiana informacji o zagrożeniach i zdarzeniach występujących na terenie szkoły
 - Organizowanie wspólnych szkoleń.

PROCEDURY INTERWENCYJNE

Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia ucznia na terenie szkoły

1. W przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu zagrożenia życia lub zdrowia ucznia liceum nauczyciel powinien niezwłocznie przekazać stosowne informacje wychowawcy klasy.

2. Wychowawca klasy powiadamia pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły.

3. W przypadku sytuacji kryzysowej wychowawca z udziałem pedagoga/psychologa szkolnego niezwłocznie wzywają pogotowie ratunkowe lub/i policję przy jednoczesnym powiadomieniu rodziców o incydencie.

4. Wychowawca z udziałem pedagoga/psychologa szkolnego proszą ucznia na rozmowę. Następuje ustalenie przyczyn postępowania ucznia.

5. Wezwanie rodziców/prawnych opiekunów ucznia. Przekazanie im informacji na temat zachowania dziecka. W toku podjętej interwencji profilaktycznej lub kryzysowej należy zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.

6. W przypadku nie pojawienia się rodziców/prawnych opiekunów – wychowawca wysyła pismo wzywające ich do szkoły.

7. Jeśli rodzice/prawni opiekunowie odmawiają współpracy lub/oraz szkoła wyczerpie dostępne dla siebie metody działań, wychowawca i pedagog/psycholog szkolny powiadamiają o tym fakcie dyrektora szkoły, który listownie informuje policję (specjalistę ds. nieletnich) oraz sąd rodzinny.

Dalsze działania leżą w kompetencji sądu i policji, jednak na terenie szkoły pedagog/psycholog szkolny otacza ucznia szczególną opieką.

Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji nauczyciel powinien niezwłocznie przekazać stosowne informacje wychowawcy klasy.

2. Wychowawca klasy powiadamia pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły.

3. Wychowawca z udziałem pedagoga/psychologa szkolnego wzywają ucznia na rozmowę. Następuje ustalenie przyczyn postępowania ucznia i sporządzenie kontraktu w celu zaniechania czynności. Zapoznanie ucznia z następującymi konsekwencjami nie wywiązania się z kontraktu (źródło: Statut Szkoły):

- upomnienie ucznia przez Dyrektora szkoły;
- upomnienie ucznia w obecności rodziców;
- udzielenie uczniowi nagany z wpisem do akt (uzyskanie nagany skutkuje otrzymanie zachowania naganego);
- skreślenie z listy uczniów.

4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka/całej rodziny w programie terapeutycznym.

5. W przypadku nie pojawienia się rodziców/prawnych opiekunów
- wychowawca nadaje sprawie tok administracyjny
 - powiadomiony o sytuacji Dyrektor szkoły wysyła pismo wzywające rodziców do szkoły.

6. Jeśli rodzice/prawni opiekunowie odmawiają współpracy lub/oraz szkoła wyczerpie dostępne dla siebie metody działań, a z wiarygodnego źródła napływają informacje o braku poprawy funkcjonowania ucznia, wychowawca i pedagog/psycholog szkolny powiadamiają o tym fakcie dyrektora szkoły, który listownie informuje policję (specjalistę ds. nieletnich) oraz sąd rodzinny.

7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu

postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

8. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa – wtedy natychmiast powiadamia się adekwatne instytucje, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez Program Wychowawczy Szkoły, Statut Szkoły.

Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. W przypadku uzyskania informacji lub własnych spostrzeżeń, że uczeń znajduje się pod wpływem substancji odurzających (alkohol, narkotyki) powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy/pedagoga/psychologa szkolnego.

2. Wychowawca/pedagog/psycholog szkolny odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa pozostawia go w warunkach, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie (zazwyczaj pod opieką osoby dorosłej, najkorzystniej, jeśli będzie to pielęgniarka).

3. Wychowawca/pedagog/psycholog wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej w przypadku zatrucia, przedawkowania.

4. Wychowawca/pedagog/psycholog szkolny zawiadamia o incydencie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

5. W przypadku, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu

- odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych

- na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia ucznia zawiadamia się

rodziców/opiekunów prawnych oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

6. Jeśli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 r. ż.) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art.43 ust.1 Ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zawsze należy o tym fakcie powiadamiać policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

8. Po zajściu takiego incydentu wychowawca oraz pedagog / psycholog szkoły otacza ucznia szczególną uwagą. Uczeń podlega karze udzielenia nagany z wpisem do akt (uzyskanie zachowania naganego). Zostaje poinformowany, że w przypadku powtórzenia się sytuacji kryzysowej kolejny raz uczeń zostaje skreślony z listy uczniów.

Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że na terenie szkoły znajduje się substancja przypominająca wyglądem narkotyk

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed

2. dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły.

4. Dyrektor szkoły po zapoznaniu się z zabezpieczoną substancją wzywa policję.

5. Po przyjeździe policji nauczyciel niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku uzyskania informacji, że na terenie szkoły znajduje się uczeń posiadający substancję przypominającą narkotyk.

1. W przypadku, gdy nauczyciel dowiaduje się o posiadaniu przez ucznia substancji psychoaktywnych zgłasza podejrzenia wychowawcy klasy.

2. Wychowawca powiadamia o incydencie pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły.

3. Dyrektor szkoły w obecności przynajmniej jednego pracownika szkoły prosi ucznia o okazanie zawartości teczki szkolnej, ewentualnie oddanie substancji.

4. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy. Jednocześnie wychowawca telefonicznie informuje o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich do szkoły.

5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor szkoły, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie wychowawca dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

6. Po zajściu incydentu wychowawca oraz pedagog /psycholog szkolny otacza ucznia ze szczególną uwagą. Uczeń podlega karze udzielenia nagany z wpisem do akt (uzyskanie zachowania naganego). Zostaje poinformowany, że w przypadku powtórzenia się sytuacji kryzysowej kolejny raz uczeń zostaje skreślony z listy uczniów.

Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym wobec uczniów z dużą absencją.

1. W przypadku gdy uczeń jest nieobecny w szkole przez 5 dni lub bez usprawiedliwienia opuszcza pojedyncze godziny lekcyjne/całe dni, co również budzi zastrzeżenia - wychowawca kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami w celu ustalenia przyczyn nieobecności ucznia w szkole.

2. Jeżeli uczeń przychodzi do szkoły po dłuższej nieobecności wychowawca wzywa go na rozmowę w celu wyjaśnienia sytuacji - nie realizowania obowiązku szkolnego.

3. Jeżeli wychowawcy nie udaje się zdyscyplinować ucznia, prosi o wsparcie pedagoga/psychologa szkolnego. Pedagog/psycholog szkolny zobowiązuje ucznia do poprawy frekwencji poprzez pisemny kontrakt. Konsekwencjami nie wywiązanie się z kontraktu są (źródło: Statut Szkoły):

- upomnienie ucznia przez Dyrektora szkoły;
- upomnienie ucznia w obecności rodziców;
- udzielenie uczniowi nagany z wpisem do akt (uzyskanie nagany skutkuje otrzymanie zachowania naganego);

- skreślenie z listy uczniów.

4. W przypadku, gdy uczeń ignoruje stosowane wobec niego procedury, Dyrektor szkoły wzywa pisemnie rodziców/prawnych opiekunów do szkoły. Następnie odbywa się rozmowa dyscyplinująca ucznia w obecności rodziców przy udziale wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego.

5. W sytuacji, gdy ani kontakt telefoniczny ani osobisty z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia jest niemożliwy, wychowawca zgłasza problem pedagogowi/psychologowi szkolnemu oraz Dyrektorowi szkoły. Dyrektor uruchamia wówczas procedurę administracyjną – powiadamia pisemnie sąd d.s. nieletnich w celu zdiagnozowania sytuacji rodzinnej i problemowej ucznia.

Procedury postępowania nauczycieli w XLIV Liceum Ogólnokształcącym w przypadku palenia przez ucznia papierosów na terenie liceum.

1. W przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu sytuacji, w której nauczyciel nakrył ucznia na paleniu papierosów, przekazuje informację wychowawcy klasy.

2. Wychowawca klasy powiadamia pedagoga/psychologa szkolnego

3. Najpierw rozmowę dyscyplinującą przeprowadza wychowawca, następnie uczeń jest skierowany na rozmowę – „pogawędkę profilaktyczną” do pedagoga/psychologa szkolnego.

4. W przypadku powtórzenia się sytuacji palenia na terenie szkoły wychowawca informuje o incydencie Dyrektora szkoły oraz wzywa rodziców /prawnych opiekunów ucznia.

5. Wychowawca i pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców, zobowiązując go poprzez pisemny kontrakt do zaprzestania palenia. Nie wywiązanie się z kontraktu skutkuje (źródło: Statut Szkoły):

- upomnieniem ucznia przez Dyrektora szkoły;
- upomnieniem ucznia w obecności rodziców;
- udzieleniem uczniowi nagany z wpisem do akt (uzyskanie nagany skutkuje otrzymanie zachowania naganego);
- skreśleniem z listy uczniów.

6. Jeśli rodzice odmawiają współpracy ze szkołą, a uczeń nie poprawia swojego zachowania Dyrektor ma prawo powiadomić sąd d.s. nieletnich o potrzebie wglądu w sytuację wychowawczą, z powodu ulegania przez ucznia nałogowi palenia oraz o demoralizującym wpływie na rówieśników.

Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną uchwaliła Program Profilaktyki XLIV Liceum Ogólnokształcącego w dniu 22.10.2008 r.